

**กรอบแนวคิด หลักเกณฑ์ และแนวทางการพิจารณาโครงการที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ตามแผนงานหรือโครงการที่ 1 ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา
ผลกระทบจากสถานการณ์วิกฤตด้านพลังงานและสร้างการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของประเทศ พ.ศ. 2569**

จากสถานการณ์ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ในภูมิภาคตะวันออกกลาง ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย เป็นคลื่นความเสี่ยงต่อเนื่องถึง 3 ระลอก เริ่มตั้งแต่ระลอกแรก คือ ราคาพลังงานที่ปรับสูงขึ้น ระลอกที่สอง คือ ราคาลงทุนด้านอาหารและสินค้าต่าง ๆ ที่เพิ่มสูงขึ้น และระลอกที่สาม คือ กำลังซื้อของประชาชน เริ่มลดลง ส่งผลกระทบในลักษณะแรงบีบสองด้าน (Double Squeeze) ต่อภาคธุรกิจและภาคประชาชน ที่รายได้ลดลง อดกำลังซื้อของประชาชน ยังส่งผลกระทบโดยตรงไปถึงห่วงโซ่อุปทานในภาคบริการ และการขนส่ง ที่เกี่ยวเนื่อง ซึ่งเป็นเครื่องยนต์สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก ส่งผลให้กำลังซื้อภายในประเทศชะลอตัว และต้นทุนการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการภาคต่าง ๆ ปรับตัวสูงขึ้น

ดังนั้น เพื่อเป็นการบรรเทาผลกระทบ พื้นฟูเศรษฐกิจ และสร้างภูมิคุ้มกันในระยะยาว ภาครัฐ จึงจำเป็นต้องดำเนินมาตรการเร่งด่วนในการช่วยเหลือและเยียวยากลุ่มเป้าหมายผ่านการลดภาระค่าใช้จ่าย การสนับสนุนกำลังซื้อ เพื่อบรรเทาภาระค่าครองชีพของประชาชน ควบคู่กับการเพิ่มรายได้ เพิ่มสภาพคล่อง ให้ผู้ประกอบการสามารถพยุงธุรกิจและรักษาการจ้างงาน รวมถึงปรับตัวและปรับเปลี่ยนไปสู่การบริหารจัดการ พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อช่วยเหลือประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์วิกฤตด้านพลังงานและเศรษฐกิจ ส่งเสริมและสนับสนุนผ่านมาตรการช่วยเหลือเยียวยากลุ่มเป้าหมายในทุกภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบจากความผันผวนของราคาพลังงาน พื้นฟูภาคธุรกิจ และกระจายรายได้สู่เศรษฐกิจฐานราก และชุมชนอย่างทั่วถึง
2. เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนและเกษตรกร อุดหนุนและลดภาระค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในชีวิตประจำวันของประชาชนและเกษตรกร รวมไปถึงในส่วน of ค่าใช้จ่ายด้านพลังงานต่าง ๆ
3. เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการให้สามารถประกอบอาชีพหรือดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการ ให้สามารถบริหารจัดการต้นทุน ลดภาระค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน เพื่อรักษาการจ้างงาน พื้นฟูศักยภาพการดำเนินธุรกิจ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้ผ่านพ้นภาวะวิกฤต และสร้างภูมิคุ้มกันให้สามารถรับมือกับวิกฤตต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมั่นคง

หลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณาแผนงานหรือโครงการที่ 1

ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบ

จากสถานการณ์วิกฤตด้านพลังงานและสร้างการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของประเทศ พ.ศ. 2569

เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาแผนงานหรือโครงการให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้กฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากสถานการณ์วิกฤตด้านพลังงานและสร้างการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของประเทศ พ.ศ. 2569 ดังนี้

1. เป็นแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับแผนงานหรือโครงการที่ 1 ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนดฯ
2. เป็นแผนงานหรือโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันโดยเร็ว แต่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ หรือได้รับจัดสรรงบประมาณไว้แล้วแต่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการบรรเทาผลกระทบจากภาวะวิกฤต
3. เป็นแผนงานหรือโครงการที่ยึดหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความต้องการของประชาชนและชุมชน มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยหน่วยงานเจ้าของโครงการจะต้องรายงานผลการดำเนินงานที่เปิดเผยมต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ กรณีที่มีการจัดซื้อจัดจ้างให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 หรือกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด
4. เป็นแผนงานหรือโครงการที่พร้อมดำเนินการได้ทันทีภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี โดยมีรายละเอียดความพร้อม ดังนี้
 - 4.1 มีระบบแพลตฟอร์มดิจิทัลรองรับการดำเนินงาน เช่น ระบบลงทะเบียน การตรวจสอบสิทธิการลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการ และการจ่ายเงินอุดหนุน ที่มีความพร้อมในการดำเนินการได้ทันที
 - 4.2 มีฐานข้อมูลของกลุ่มเป้าหมาย เช่น ประชาชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ เป็นต้น เพื่อใช้ในการคัดกรองกลุ่มเป้าหมายและจ่ายเงินเยียวยาหรือเงินอุดหนุนได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ
5. เป็นแผนงานหรือโครงการที่สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในวันที่ 30 กันยายน 2570 และเบิกจ่ายเงินให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2570
6. เป็นแผนงานหรือโครงการที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ (ความเหมาะสมผลของวงเงินกับประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินโครงการ และการวิเคราะห์ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบในการดำเนินโครงการ) รวมทั้งเป็นแผนงานหรือโครงการที่ช่วยเหลือผู้ประกอบการให้สามารถประกอบอาชีพหรือดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง
7. เป็นแผนงานหรือโครงการที่มีความคุ้มค่าในการดำเนินงานและก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือการบรรเทาภาระค่าครองชีพอย่างเป็นรูปธรรม ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนด

8. ข้อกำหนดลักษณะต้องห้ามเฉพาะของแผนงานหรือโครงการ (Negative List) ที่มุ่งเน้นการบรรเทาภาระและเยียวยาตรงถึงประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ดังนี้

8.1 ต้องไม่เป็นการจ้างที่ปรึกษาศึกษาวิจัย การศึกษาดูงาน และการเดินทางไปต่างประเทศ

8.2 ต้องไม่เป็นการจัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์เพื่อแจกจ่ายแก่ประชาชนโดยตรง (ยกเว้นเป็นวัสดุประกอบการฝึกอบรมอาชีพ)

8.3 ต้องไม่เป็นการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง/ไม่เป็นการแบ่งย่อยโครงการใหญ่เป็นโครงการขนาดเล็กจำนวนมาก

8.4 แหล่งเงินของแผนงานหรือโครงการต้องไม่ซ้ำซ้อนกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือแหล่งเงินอื่น เช่น เงินสนับสนุน/เงินอุดหนุนจากหน่วยงานของรัฐอื่น เงินรายได้ของหน่วยงาน และเงินกองทุนนอกงบประมาณ เป็นต้น เว้นแต่เป็นโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณไว้แล้ว แต่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการบรรเทาผลกระทบจากภาวะวิกฤต และมีความจำเป็นเร่งด่วนต้องใช้จ่ายหรือก่อกู้ผู้กักพันโดยเร็ว แต่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ และต้องไม่เป็นการอุดหนุนแบบถาวร หรือสร้างภาระผูกพันงบประมาณในระยะยาว

8.5 ต้องไม่เป็นการก่อสร้าง ปรับปรุง หรือพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

8.6 ต้องไม่เป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย หรือการจัดกิจกรรมในลักษณะงานนิทรรศการหรืองานแสดงสินค้า